

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă, de abrogare a Directivei 1999/93/CE și de stabilire a modalităților de accesare a serviciilor publice on-line

Intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 a adus importante modificări pentru legea semnăturii electronice, Legea nr. 445/2001, în special în ceea ce privește efectele juridice ale înscrisurilor care au anexată sau atașată logic o semnătură electronică.

Printre modificările importante aduse de Regulament se numără: introducerea sigiliului electronic pentru identificarea persoanei juridice, acordarea de efecte juridice tuturor tipurilor de semnături electronice, acordarea efectelor semnăturii olografe cel puțin pentru semnătura calificată, diversificarea mijloacelor de identificare a persoanei, definirea nivelurilor de autentificare în accesarea serviciilor online furnizate de autorități publice.

Prezenta propunere legislativă abrogă Legea nr. 445/2001 în vederea punerii în aplicare a Regulamentului nr. 910/2014, având în vedere că emiterea Ordinului nr. 449/2017 privind procedura de acordare, suspendare și retragere a statutului de prestator de servicii de încredere calificat în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 910/2014 nu a fost suficientă pentru a asigura implementarea corectă a Regulamentului în România.

Regulamentul lasă la latitudinea statelor membre următoarele aspecte, care au rămas neacoperite de legislația românească: *stabilirea sancțiunilor pentru nerespectarea Regulamentului, stabilirea efectelor juridice ale serviciilor de încredere, definirea altor servicii de încredere, desemnarea unui Organism de supraveghere, stabilirea condițiilor în care este suspendat un certificat calificat pentru semnătura electronică, resursele financiare aferente răspunderii pentru daunele care ar putea rezulta, mijloacele de identificare a persoanei potrivit dreptului intern.*

Propunerea de lege a pornit de la aceste lacune și de la nevoile reale identificate pe piața privată dar și în funcționarea administrației publice. Aceste nevoi au fost identificate în cadrul lucrărilor grupului de lucru constituit sub egida Comisiei pentru Tehnologia Informației și Comunicațiilor pe data de 3 iulie 2017. La lucrările grupului de lucru au participat reprezentanți ai instituțiilor publice relevante pentru domeniu (Ministerul Finanțelor Publice, Secretariatul General al Guvernului, Agenția Agenda Digitală pentru România, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Telecomunicații Speciale, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale), precum și din furnizorii de semnături electronice de pe piața românească și Asociația Română a Băncilor. Proiectul a fost trimis spre consultare și Camerei Americane de Comerț.

Principiile noii reglementări

1. Libertatea contractuală

În spiritul libertății contractuale părțile sunt libere să aleagă tipul de semnătură pe care îl utilizează în cadrul contractelor consensuale, promovând astfel utilizarea semnăturii electronice.

2. Concurență liberă și loială

Reglementarea să fie minimală și puțin birocratică astfel încât să nu fie defavorizați prestatorii de servicii de încredere de pe piața românească față de cei de pe piața altor state membre.

3. Reglementare sustenabilă, pentru viitor

Prevederile legale trebuie să permită evoluțiile tehnologice în domeniu.

4. Interesul public și reducerea birocrăției

Reglementarea trebuie să faciliteze utilizarea semnăturii electronice în rândul populației, mai ales în ceea ce privește interacțiunea cu administrația publică și în accesarea serviciilor publice.

Prin urmare, prezenta propunere legislativă conferă și actelor juridice semnate între părți, electronic, cu o semnătură avansată, necalificată, efectele juridice ale semnăturii olografe, dacă forma scrisă a actului este solicitată doar pentru probarea lui. Opțiunea este lăsată la latitudinea părților pentru a se facilita tranzacționarea online și pentru a fi în acord cu principiul consensualismului și a libertății formei contractuale prevăzut la art. 1178 în Noul Cod Civil. Această abordare este în concordanță cu proiectul de lege privind implementarea cărții electronice de identitate care prevede furnizarea certificatelor necalificate cetățenilor în scopul semnării electronice (Plx nr. 575/2017).

De asemenea, propunerea legislativă introduce posibilitatea identificării persoanei la distanță, astfel încât să nu se creeze dezavantaje concurențiale pentru prestatorii de servicii de încredere înregistrați în România și pentru a fi, totodată, în ton cu evoluția tehnologică. În ceea ce privește contractarea terților de verificare a identității de către prestatorii de servicii de încredere calificați, pentru a nu discrimina prestatorii români raportat la cei străini, au fost stabilite doar clauze contractuale care trebuie incluse și răspunderea, fără a impune obligații de notificare.

Mai mult, propunerea clarifică statutul actelor juridice semnate electronic de funcționari publici, astfel încât să se faciliteze debirocratizarea și comunicarea electronică între instituțiile publice, precum și între acestea și cetățeni. În prezent, doar undeva la 10% dintre români interacționează online cu administrația publică sau trimit formulare online, în timp ce media europeană este de peste 35%. În consecință, digitalizarea administrației publice este un proces esențial pentru facilitarea serviciilor de e-guvernare dar și a tranzacțiilor electronice în general.

Prin propunerea legislativă se stabilesc și o serie de măsuri de securitate care trebuie implementate pentru a asigura condiții minime și uniforme de siguranță în păstrarea

documentelor electronice, potrivit Regulamentului. În plus, se instituie principiul proporționalității în stabilirea nivelurilor de autentificare și identificare necesare pentru utilizarea serviciilor de e-guvernare, acestea fiind chestiuni abordate în prezent diferit și aleator de către instituțiile și autoritățile publice. Spre exemplu, solicitarea unei informații de interes public nu necesită stabilirea aceluiași nivel de încredere și identificare precum acordarea indemnizației pentru creșterea copilului.

Articolul 1245 din Noul Cod Civil lasă la nivelul legii speciale reglementarea condițiilor de formă ale contractelor încheiate prin mijloace electronice, astfel încât adoptarea unei legi este urgentă pentru securitatea circuitului civil, în ceea ce privește contractele semnate electronic.

Prezenta propunere legislativă nu implică costuri sau modificări instituționale în vederea implementării. Aceasta vine în sprijinul mediului de afaceri, oferind predictibilitate și coerență legislativă pentru piața furnizorilor de servicii de încredere. De asemenea, propunerea ajută la implementarea fluxurilor electronice în instituțiile publice în furnizarea serviciilor către cetățeni și în desfășurarea obiectului de activitate.

Prezenta propunere legislativă rezolvă problema incertitudinii înscrisurilor electronice semnate electronic, în spiritul libertății contractuale și al societății digitale și se completează cu Ordinul 449/2017 al Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale.

În numele inițiatorilor:

Cătălin Drulă – Deputat USR

